

**“Ieder kind is
een kunstenaar.
De moeilijkheid is
er één te blijven
als je groot wordt.”
(Pablo Picasso)**

INHOUD

Inhoud	7	Gelatinedruk op maat van kinderen	82
Handleiding	8-9	Zelf plastic maken	90
Voorwoord	10-11	Knuffelkussentjes	94
*	13	Schaaltjes uit zoutdeeg	100
Drukken met zeepbellen	14	Bootjesrace	106
Agaten maken met waterverftechnieken	18	***	110
Lavalampeffect in een bokaal	22	Portretten uit ijzerdraad	112
Slinger van flesdoppen	26	Andy Warhol	116
Lichtbakpret	32	Flesmannetjes	122
Action Jackson	38	Handpoppen naar Paul Klee	128
Slazwieren met verf	42	Perspectief met plakband	132
Stempelbattle	48	Flesbeesten	138
Marmeren met scheerschuim	52	Schaduwpoppen	142
Lampionnetjes van papier-maché	56	Bekende schilderijen met oliekrijtjes	150
**	62	Vlaggetjes van plastic zakken	154
3D-bril magie	64	Musea	159
Recyclage robot	68	S.M.A.K. Gent	160
Libellenschimmen	72	Middelheimmuseum Antwerpen	166
Insecten onder een stolp	78	Dankwoord / Colofon	174

HANDLEIDING

Dit is een werkboek. Het is bedoeld om te gebruiken, in te morsen, je erdoor te laten inspireren, om dan toch weer iets helemaal anders te doen. Het biedt verfrissende ideeën aan om zelf of met kinderen op een creatieve manier aan de slag te gaan met spullen die je vaak gewoon in huis hebt liggen.

Er zijn geen grenzen

De sterren geven de moeilijkheidsgraad aan, maar laat dat je vooral niet tegenhouden. Zowel kinderen als volwassenen kunnen plezier beleven aan de opdrachten. Op creëren en inspireren staat geen leeftijd.

Fouten maken is oké

De druk ligt vaak hoog voor kinderen. We leren met vallen en opstaan. Kunst kent geen juist of fout. Integendeel, vaak zijn we geïnspireerd door iets wat niet loopt zoals we het in ons hoofd hadden. Creëren is een proces en dat proces is veel belangrijker dan het resultaat.

Buiten de lijntjes kleuren

Er is niets leuker dan experimenteren met het materiaal of een techniek. Het onderzoek, wat je ermee kan en wat niet, is boeiend. Creëer ruimte om zelf te ontdekken. Zo leer je kinderen breder denken. Denk out of the box. Alles kan.

Buiten de klasmuren

Verlaat de veilige omgeving van je huis of de klas. Trek naar buiten. Ontdek zaken in de stad of in de natuur die je inspireren. Bezoek musea en kijk onbevangen naar de kunstwerken. Vind je het mooi? Weet je waarom? Hoe is het gemaakt?

WOORWOORD

GREET STAPPAERTS

HOOFD PUBLIEKSWERKING

MIDDELHEIMMUSEUM

In dit boek vind je heel veel inspiratie om creatief aan de slag te gaan met kinderen. Met creatieve opdrachten, haalbaar en niet ingewikkeld, kan je zo de brug slaan tussen kunstwerken en kinderen. Lynn inspireert zich zowel op oude, moderne als hedendaagse kunst en heel diverse media komen aan bod.

Het belang van dit boek sluit aan bij de overtuiging van het persoonlijke en maatschappelijke effect van kunst en cultuur én de wetenschap dat vroeg participeren belangrijk

is. Als kinderen al jong in contact kunnen komen met kunst, cultuur en creativiteit heeft dit een positief effect op hun persoonlijke en sociale ontwikkeling. Dat staat vast. Hier ligt zowel voor scholen als voor gezinnen een belangrijke uitdaging.

Vuile vingers ondersteunt zowel onderwijsmensen, (groot)ouders als begeleiders van jongeren die zich misschien te weinig onderlegd voelen om het onderwerp kunst voor hun leerlingen of kinderen aan te snijden.

Dit prachtige boek geeft je zeker een duwtje in de rug om samen naar kunstwerken te kijken en

samen creatief aan de slag te gaan. Laat je fantasie de vrije loop, doe eens gek ... en geniet ervan!

“Kunst is niet een herhaling van wat je kunt zien, kunst laat je het zichtbare écht zien. Zo leren we verder te kijken dan de buitenkant en kunnen we proberen de wortels van de dingen te bereiken.” (Paul Klee)

JOHAN PAS

KUNSTHISTORICUS & HOOFD
KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR
SCHONE KUNSTEN ANTWERPEN

De meeste kunstenaars die ik ken, zijn knutselaars. Uiteraard bedoel ik dat in de positieve betekenis van het woord. Knutselen is een activiteit die schijnbaar doelloos is, waardoor alles mogelijk blijft. Een vrij associëren met ideeën, beelden en dingen, los van enige planvastе doelmatigheid, waardoor nieuwe inzichten en verbanden ontstaan.

De collages van Pablo Picasso uit het begin van de vorige eeuw worden beschouwd als radicale experimenten die het aanzien van de kunstgeschiedenis

veranderden, maar eigenlijk zijn ze het resultaat van vrij spel. Op een vergelijkbare wijze ‘speelde’ Marcel Duchamp toen hij in dezelfde periode bedacht dat het misschien geestig kon zijn om een fietswiel op een keukenstoeltje te schroeven, en er vervolgens (in alle betekenissen van de uitdrukking) een draai aan te geven.

De output van kunstenaars staat vaak veel dichterbij de belevingswereld van kinderen dan we vermoeden. Het gaat hier vaak evenzeer om kunst- als om knutselwerk. Knutselen lijkt etymologisch

verwant met ‘knotsen’, in de zin van knoeien, maar er zou evenzeer een verband kunnen zijn met ‘knutsel’, dat ‘iets kleins’ betekent. Knoeien in het klein, dus.

Laat dat nu net de inzet van dit boek zijn: een vrij experimenteren met dingen op (kleine) mensenschaal. Vastpakken, voelen, veranderen van doordeweekse materialen en hun functies: het leidt tot verbazing en verwondering. Mislukken is geen optie, want onmogelijk. Elke uitkomst is goed. De verfvingers en de vuile vegen inbegrepen.

DRUKKEN MET ZEEPBELLEN

Heerlijk aan deze creatieve 'uitspatting' is dat het zo gemakkelijk is om te doen én supertoffe resultaten oplevert. Je hebt gegarandeerd plezier!

Tafelbescherming, schorten.
Watersverf (bv. ecoline), potjes water, afwasmiddel, rietjes, bakjes om te mengen, papier.

